

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»
КОСТОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної
ради КЗПО «Центр дитячої та
юнацької творчості»
Костопільської міської ради
від «10» вересня 2021р № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
КЗПО «Центр дитячої та
юнацької творчості»
Костопільської міської ради
від «10 »вересня 2021р №35

Навчальна програма з позашкільної освіти
гуманітарного напрямку

«Я - журналіст»

4 роки навчання

Костопіль - 2021

Автор:

Ковальчук Юлія Петрівна – керівник гуртка КЗПО «Центр дитячої та юнацької творчості».

Рецензент:

Михальська О.Я., директор КЗПО «Центр дитячої та юнацької творчості».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У молодіжному середовищі є багато талановитих дітей, які мають літературні здібності, цікавляться професією журналіста, вміють аналітично мислити. Заняття гуртка розраховані на знайомство з даною професією. Проте, головна їх мета – сприяти соціалізації вихованців, розвитку комунікабельності, реалізації творчих здібностей.

Навчальна програма реалізується у гуртку гуманітарного напрямку та спрямована на вихованців 9 - 11 класів.

Мета програми – засвоєння вихованцями системи цінностей, цілей, еталонів, норм і стандартів, що характеризують професію «журналіст»; надання вихованцям знань та навичок, необхідних для створення журналістського видавничого продукту – газети.

Основні завдання:

- забезпечення можливостей для самореалізації;
- опанування засобами, необхідними для досягнення професійних цілей;
- створення умов для саморозвитку творчої індивідуальності людини і розкриття її духовного потенціалу.

Навчальна програма передбачає чотири роки навчання:

- 1-й рік – початковий рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;
- 2-й рік – початковий рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;
- 3-й рік – основний рівень – 144 год. (216 год.) на рік, 4 год. (6 год.) на тиждень;
- 4-й рік – вищий рівень – 216 год. на рік, 6 год. на тиждень.

В перший рік навчання вихованці знайомляться з основами журналістики, розробляють концепцію власного видання, вчать майстерності спілкування, опановують жанрову та театральну майстерність професії журналіста, знайомляться з журналістською етикою.

На другому році навчання – знайомляться з видавничими стандартами, поглиблюють знання жанрів, практикуються у випуску газет, брошур, збірок, опановують основи фотожурналістики, реклами.

В період третього року навчання – опановують основи соціальної журналістики, етичних основ (західний досвід), більше практикуються в написанні статей, інтернет-дописів.

Четвертий рік освоюють медіакультуру, прийоми роботи з текстом, вчать спілкуватися з погляду психології, поглиблено вивчають термінологію.

Навчальний матеріал програми адаптований до занять зі старшими вихованцями. Особлива увага приділяється створенню в дитячому колективі доброзичливої творчої атмосфери, що сприяє виявленню індивідуальності кожного. Оскільки робота з компютером вимагає постійної уваги і

напруженої роботи очей, то максимально зручно влаштовується робоче місце, робляться перерви для зняття втоми з фізичними вправами.

Загальними принципами організації освітнього процесу є: науковість, синтез інтелектуальної і практичної діяльності, індивідуальний підхід, послідовність і поступовість викладення матеріалу.

Початковий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступне заняття	2	-	2
2	Правові засади журналістики	4	-	4
3	Історія газети	2	-	2
4	Журналістська творчість	8	2	10
5	Майстерність журналіста	14	6	20
6	Редакційно-видавнича діяльність	4	2	6
7	Жанри журналістики	14	14	28
8	Теорія літератури	6	6	12
9	Розвиваюча журналістика	-	4	4
10	Майстерня слова	12	8	20
11	Ведення блогу гуртка	-	18	18
12	Випуск газети гуртка	-	16	16
13	Підсумок	2	-	2
	Разом	68	76	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина. Знайомство із програмою гуртка на рік. Мета та завдання. Вступний інструктаж.

2. Правові засади журналістики (4 год.)

Теоретична частина. Права та обов'язки журналіста. Документи, що регулюють діяльність журналістів.

3. Історія газети (2 год.)

Теоретична частина. Походження слова «газета», поняття «преси». Роль преси в житті суспільства. Газети державні, обласні, міські.

4. Журналістська творчість (10 год.)

Теоретична частина. Засоби масової комунікації як «четверта влада». Поняття про творчість. Журналістська творчість. Журналістика як спеціалізована область творчої діяльності. Організаторська робота журналіста. Сприятливий клімат в редакції. Ділова телефонна бесіда.

Практична частина. Тест на комунікабельність, складання діалогів.

5. Майстерність журналіста (20 год.)

Теоретична частина. Стил ь статті. Публіцистика. Поняття про стил ь. Стил ьова різноманітність. Вчимося писати заголовки. Способи написання заголовків. Основні вимоги до заголовка. Зміст. Заголовок і підзаголовок. Функції заголовка. Типи заголовків. Прийоми підвищення експресії. Заголовний комплекс.

Практична частина. Підбір заголовків до запропонованих текстів. Написання заголовків до текстів одногрупників.

6. Редакційно-видавнича діяльність (6 год.)

Теоретична частина. Поняття «видавнича продукція». Періодичність. Рекламні видання. Мовна ознака. Періодичність за адресністю читача. Сфера застосування редакторських професій, вимоги, функціональні обов'язки.

Практична частина. Створення рекламного тексту.

7. Жанри журналістики (28 год.)

Теоретична частина. Інформаційні жанри. Замітка. Характерні ознаки замітки. Основні вимоги.

Практична частина. Диспут «Замітки періодичної преси: мої враження», написання замітки.

Теоретична частина. Звіт. Види. Зміст звіту. Комплектування подій або виступів. Означення найбільш характерних моментів.

Практична частина. Написання звіту.

Теоретична частина. Інтерв'юю. Призначення інтерв'ю. Основні види. Механізм інтерв'ювання.

Практична частина. Рольова гра «Візьми інтерв'ю у вчителя».

Теоретична частина. Репортаж. Завдання репортажу. Динаміка. Емоційність. Обсяг.

Практична частина. Рольова гра «Репортаж зі шкільного фестивалю казок».

Теоретична частина. Художньо-публіцистичні жанри. Нарис. Різновиди нарисів.

Практична частина. Написання нарису «Наш видатний земляк», «Портрет моєї сім'ї», «Мій улюблений вчитель» тощо.

Теоретична частина. Есе. Публіцистичний стиль жанру.

Практична частина. Написання есе «Найщасливіший день у моєму житті».

Теоретична частина. Фейлетон. Найважливіші ознаки. Фейлетон як синтез трьох складників: публіцистичного, сатиричного, художнього.

Практична частина. Складання фейлетону.

8. Теорія літератури (12 год.)

Теоретична частина. Основи віршування. Типи віршування. Віршований ритм. Віршові розміри. Рима. Римування. Строфа. Строфіка. Основні відомості про прозу. Тема, ідея, сюжет, композиція прозових творів. Види й жанри прозових творів. Образок. Етюд. Есе. Оповідання. Новела. Повість.

Практична частина: виразне читання віршів, написання власного етюду, написання новели.

9. Розвиваюча журналістика (4 год.)

Практична частина. Вправи на розвиток образної, емоційної, зорової пам'яті. Система вправ на вдосконалення орфографічної та пунктуаційної грамотності. Вправи на розвиток зв'язного мовлення, вдосконалення вміння конспектувати, складати тези, тексти виступів та ін.

10. Майстерня слова (20 год.)

Теоретична частина. Фонетика, лексикологія, фразеологія, будова слова і граматики.

Практична частина. Написання диктантів, виконання вправ, робота з розвитку зв'язного мовлення, опрацювання тестів до ЗНО.

11. Ведення блогу гуртка (18 год.)

Практична частина. Систематичне висвітлення актуальних новин, інформації в інтернет-блогі.

12. Випуск газети гуртка (16 год.)

Практична частина. Планування номера: зміст, структура, розподіл завдань між членами колективу, обговорення методів і засобів їх виконання; аналіз і набір матеріалів; редагування матеріалів; створення макетів сторінок газети; верстка газети; друк тиражу.

13. Підсумкове заняття (2 год.)

Теоретична частина. Проведення діагностики вихованців. Підведення підсумків за рік навчання.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- основні етапи редакційно-видавничого процесу;
- структуру редакційного колективу;
- послідовність дій при підготовці матеріалу;
- жанри журналістики; методи і прийоми, що застосовуються при створенні матеріалів різних жанрів;
- види журналістських текстів та особливості їх редагування;
- теорію віршування;
- розділи мовознавства, такі як фонетика, лексикологія, фразеологія;
- різновиди верстки тексту та ілюстрацій;
- особливості роботи в програмі Word.

Вихованці мають вміти:

- знаходити інформаційні приводи;
- інтерпретувати інформацію відповідно до поставленого завдання;
- працювати з допоміжними матеріалами;
- виявляти типові структурні помилки в текстах;
- застосовувати різні види правок під час редагування матеріалів;
- розташовувати елементи на титулі і внутрішніх сторінках;
- художньо і технічно редагувати видання.

Вихованці мають набути досвід:

- виразного читання художніх творів;
- практичного написання статей;
- випуску газети;
- ведення інтернет-блогу.

Початковий рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступне заняття	2	-	2
2	Записна книжка журналіста	4	-	4
3	Методи збору інформації. Джерела інформації	6	4	10
4	Основи фотожурналістики	8	10	18
5	Жанри журналістики	12	12	24
6	Журналістика та реклама	2	4	6
7	Теорія літератури	2	6	8
8	Майстерня слова	12	8	20
9	Ведення блогу гуртка	-	18	18
10	Випуск газети гуртка	-	16	16
11	Випуск збірки з авторськими творами вихованців	-	16	16
12	Підсумок	2	-	2
	Разом	50	94	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина. Знайомство із програмою гуртка на рік. Мета та завдання. Вступний інструктаж.

2. Записна книжка журналіста (4 год.)

Теоретична частина. Уміння вести бесіду. Розвиток пильності і спостережливості. Оперативність, акуратність, пунктуальність.

3. Методи збору інформації. Джерела інформації (10 год.)

Теоретична частина. Метод спостереження, робота з документами, метод інтерв'ю. Практичні поради юнкорам щодо використання різних методів збору інформації. Джерела новин: оголошення, реклама, свідчення людей, листи до редакції, спостереження на вулицях міста тощо.

Практична робота. Аналіз газетних публікацій з точки зору застосування різних методів збору інформації. Написання творчої роботи про один з творчих колективів ЦДЮТ.

4. Основи фотожурналістики (18 год.)

Теоретична частина. Фотожурналістика – особлива форма журналістики, яка використовує фотографію в якості основного засобу вираження. Відмінності фотожурналістики від споріднених жанрів фотографії (документальної, вуличної, відомих людей): час, об'єктивність, розповідь. Фотожанри: фотоінформація, фотоетюд, фотонарис, фотозвинувачення (на основі вивчення, матеріалів видань). Етичні та правові аспекти фотозйомки. Авторське право. Приклади практичного застосування закону про авторське право в журналістиці. Підготовка до зйомки, зйомка, відбір. Майстер-клас фотографа, що працює в газеті.

Практична частина. Тематичні фото презентації, участь у конкурсах, обговорення робіт вихованців. Аналіз сучасної ситуації у фотожурналістиці.

5. Жанри журналістики (24 год.)

Теоретична частина. Аналітичні жанри. Кореспонденція. Найважливіші риси. Типи. Характерні ознаки. Стаття. Відмінність між кореспонденцією і статтею. Різновиди статей.

Практична частина. Рольова гра «Підготовка статті».

Теоретична частина. Рецензія як твір літературно-мистецької та наукової критики.

Практична частина. Написання рецензії на твір, реферат, шкільний спектакль тощо.

Теоретична частина. Художньо-публіцистичні жанри. Нарис. Різновиди нарисів.

Практична частина. Написання нарису «Мій найкращий друг», «Один день з мого життя» тощо.

Теоретична частина. Есе. Публіцистичний стиль жанру.

Практична частина. Написання есе.

Теоретична частина. Фейлетон. Найважливіші ознаки фейлетону. Фейлетон як синтез трьох складників: публіцистичного, сатиричного, художнього. Гумореска. Побудова гуморески на вигаданих фактах. Гумореска як жанр.

Практична частина. Написання фейлетону та складання гуморесок з життя.

Теоретична частина. Пародія. Спрямованість пародії. Епіграма як невеликий вірш сатиричного змісту.

Практична частина. Складання пародій та гуморесок.

6. Журналістика та реклама (6 год.)

Теоретична частина. Екскурс в історію журналістики та реклами. Соціальні функції ЗМІ. Пропаганда й реклама. Типологія реклами. Зміст і

форма рекламних матеріалів. Специфіка друкованої реклами. Політична реклама. Соціальна реклама. Журналіст у рекламному бізнесі.

Практична частина. Ділові ігри «Створення рекламних проєктів».

7. Теорія літератури (8 год.)

Теоретична частина. Поняття про драму. Жанри драматургії. Історія українського драматичного мистецтва. Драматургія і театр. Комедія як вид драматургії.

Практична частина. Розігрування уривку драматичного твору.

8. Майстерня слова (20 год.)

Теоретична частина. Скорочування слів і словосполук, синтаксис, пунктуація.

Практична частина. Написання диктантів, виконання вправ, робота з розвитку зв'язного мовлення, опрацювання тестів до ЗНО.

9. Ведення блогу гуртка (18 год.)

Практична частина. Систематичне висвітлення актуальних новин, інформації в інтернет-блозі.

10. Випуск газети гуртка (16 год.)

Практична частина. Планування номера: зміст, структура, розподіл завдань між членами колективу, обговорення методів і засобів їх виконання; аналіз і набір матеріалів; редагування матеріалів; створення макетів сторінок газети; верстка газети; друк тиражу.

11. Випуск збірки з авторськими творами вихованців (16 год.)

Написання, редагування творів, створення макету збірки, верстка, друк тиражу.

12. Підсумкове заняття (2 год.)

Теоретична частина. Проведення діагностики вихованців. Підведення підсумків за рік навчання.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- основні етапи редакційно-видавничого процесу;
- методи збору інформації;
- джерела інформації;
- основи фотожурналістики;
- прийоми реклами;

- жанри журналістики; методи і прийоми, що застосовуються при створенні матеріалів різних жанрів;
- теорію віршування;
- розділи мовознавства, такі як синтаксис, пунктуація;
- різновиди верстки тексту та ілюстрацій;
- особливості роботи в програмі Word.

Вихованці мають вміти:

- знаходити інформацію;
- інтерпретувати інформацію відповідно до поставленого завдання;
- готуватися до фотозйомки;
- створювати рекламні проекти;
- застосовувати різні види правок під час редагування матеріалів;
- розташовувати елементи на титулі і внутрішніх сторінках;
- художньо і технічно редагувати видання.

Вихованці мають набути досвід:

- виразного читання художніх творів;
- виконання фоторепортажу;
- випуску газети;
- ведення інтернет-блогу;
- верстки збірки.

Середній рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступне заняття	2	-	2
2	Свобода слова і журналістська діяльність	4 (6)	-	4 (6)
3	Соціологія як складова журналістських знань	4 (8)	8 (10)	12 (18)
4	Молодіжна тематика в пресі	2 (4)	8 (12)	10 (16)
5	Жанри журналістики	8 (16)	8 (16)	16 (32)
6	Етичні засади роботи журналіста: західний досвід	12 (14)	10 (12)	22 (26)
7	Теорія літератури	2 (4)	6 (10)	8 (14)
8	Майстерня слова	12 (8)	8 (20)	20 (28)
9	Ведення блогу гуртка	-	18 (28)	18 (28)
10	Випуск газети гуртка	-	16 (26)	16 (26)
11	Випуск збірки з авторськими творами вихованців	-	14 (18)	14 (18)
12	Підсумок	2	-	2
	Разом	48 (64)	96 (152)	144 (216)

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина. Знайомство із програмою гуртка на рік. Мета та завдання. Вступний інструктаж.

2. Свобода слова і журналістська діяльність (4 год. /6 год.)

Загальні уявлення про свободу. Поняття про цензуру. Свобода творчості. Конституція України як гарантія свободи преси й журналістської діяльності в нашій країні.

3. Соціологія як складова журналістських знань (12год./18 год.)

Теоретична частина. Основи теоретичної і практичної соціології. Методи збору інформації в соціології. Способи використання соціологічних знань у журналістській практиці. Складання анкет, проведення дослідження, обробка, аналіз та подання результатів дослідження.

Практична частина. Складання анкет. Проведення соціологічних опитувань на різні теми, обробка та аналіз результатів. Висвітлення результатів у газеті, в інтернет-блозі.

4. Молодіжна тематика у пресі (10 год./16 год.)

Теоретична частина. Молодіжні ЗМІ в Україні. Проблема висвітлення молодіжної тематики регіональними мас-медіа.

Практична частина. Написання творчої роботи «Молодіжна газета: яка вона є?». Гра-змагання «Цікаві рубрики для місцевої газети».

5. Жанри журналістики (16 год./32 год.)

Теоретична частина. Аналітичні жанри. Кореспонденція. Найважливіші риси. Типи. Характерні ознаки. Стаття. Відмінність між кореспонденцією і статтею. Різновиди статей.

Практична частина. Рольова гра «Підготовка статті». Конкурс на написання кращої статті на задану тему.

Теоретична частина. Рецензія як твір літературно-мистецької та наукової критики.

Практична частина. Написання рецензії на твір, реферат, шкільний спектакль. Написання рецензії на книгу.

Теоретична частина. Художньо-публіцистичні жанри. Нарис. Різновиди нарисів.

Практична частина. Написання нарису «Мій найкращий друг», «Один день з мого життя» тощо.

Теоретична частина. Есе. Публіцистичний стиль жанру.

Практична частина. Написання есе.

6. Етичні засади роботи журналіста: західний досвід (22 год./26 год.)

Теоретична частина. Західний досвід саморегуляції журналістського середовища. Декларація принципів поведінки журналіста. Рекомендації для журналіста (Фінляндія). Українське законодавство щодо діяльності засобів масової інформації.

Практична частина. Аналіз журналістських розслідувань з погляду етичних норм.

7. Теорія літератури (8 год./14 год.)

Теоретична частина. Літературно-мистецькі течії. Літературні угруповання.

Практична частина. Написання творів за мистецькою філософією однієї з течій чи групи. Написання творів на довільну тему.

8. Майстерня слова (20 год./28 год.)

Теоретична частина. Синтаксис, пунктуація.

Практична частина. Написання диктантів, виконання вправ, робота з розвитку зв'язного мовлення, опрацювання тестів до ЗНО.

9. Ведення блогу гуртка (18 год./28 год.)

Практична частина. Систематичне висвітлення актуальних новин, інформації в інтернет-блозі.

10. Випуск газети гуртка (16 год./26 год.)

Практична частина. Планування номера: зміст, структура, розподіл завдань між членами колективу, обговорення методів і засобів їх виконання; аналіз і набір матеріалів; редагування матеріалів; створення макетів сторінок газети; верстка газети; друк тиражу.

11. Випуск збірки з авторськими творами вихованців (16 год./18 год.)

Практична частина. Написання, редагування творів, створення макету збірки, верстка, друк тиражу.

12. Підсумкове заняття (2 год.)

Теоретична частина. Проведення діагностики вихованців. Підведення підсумків за рік навчання.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- загальні уявлення про свободу, поняття цензури;
- основи теоретичної і практичної соціології;
- основні статті Конституції України
- порядок проведення соціологічних опитувань;
- жанри журналістики; методи і прийоми, що застосовуються при створенні матеріалів різних жанрів;
- молодіжні ЗМІ в Україні;
- етичні засади роботи журналіста;
- розділи мовознавства, такі як синтаксис, пунктуація;
- різновиди верстки тексту та ілюстрацій;
- особливості роботи в програмі Word.

Вихованці мають вміти:

- знаходити інформаційні приводи;
- складати соціологічні анкети, проводити опитування;

- писати творчі роботи;
- застосовувати різні види правок під час редагування матеріалів;
- розташовувати елементи на титулі і внутрішніх сторінках;
- художньо і технічно редагувати видання.

Вихованці мають набути досвід:

- виразного читання художніх творів;
- практичного написання статей;
- випуску газети;
- ведення інтернет-блогу.

Вищий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступне заняття	2	-	2
2	Прийоми роботи з текстом	8	12	20
3	Основні поняття та терміни газетної справи	16	8	24
4	Жанри журналістики	8	8	16
5	Медіакультура	8	12	20
6	Літературна критика	10	10	20
7	Спілкування як феномен психології	10	8	18
8	Майстерня слова	12	18	30
9	Ведення блогу гуртка	-	26	26
10	Випуск газети гуртка	-	16	16
11	Випуск збірки з критичними статтями вихованців	-	22	22
12	Підсумок	2	-	2
	Разом	76	140	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина. Знайомство із програмою гуртка на рік. Мета та завдання. Вступний інструктаж.

2. Прийоми роботи з текстом (20 год.)

Теоретична частина. Вставка графічних зображень, взаємодія графіки і тексту, використання шаблонів. Розмірні елементи: формат, обсяг, колонки. Великий, половинний, маленький, кратний, некротний формати. Газетна смуга, газетна сторінка. Сприйняття матеріалу. Керівництво увагою читача. Варіанти подачі матеріалів: динамічний, агресивний, спокійний. Обов'язкові елементи газети: заголовок газети, сторінки номера, текстові матеріали, заголовки, ілюстрації, роздільні засоби, службові деталі (колонтитул, зміст, анонси). Призначення заголовків. Види заголовків. Основні вимоги до заголовків, їх шрифтове оформлення. Форма заголовка і шапок. Поєднання шрифтів. Загальний заголовок газети. Варіанти складного оформлення. Підзаголовок. Рубрика. Епіграф. Переноси заголовків. Типи верстки: пряма,

ламана, змішана, вертикальна, горизонтальна, перпендикулярна, симетрична, асиметрична. Попередні розрахунки. Складання графічного макету. Прийоми макетування. Макетування на комп'ютері.

Практична частина. Написання текстів з використанням різних прийомів. Редагування тестів.

3. Основні поняття та терміни газетної справи (24 год.)

Теоретична частина. Аббревіатура, абзац, альманах, анотація, анфас, арабеск, архаїзм, асиметрична верстка, афішка, бібліографія, бордюр, брошура, буклет, варваризми, введення (підводка, лідер), верстка, віньєтка, висячий рядок, вкладка, «повітря», втяжки, виділення в тексті, випусковий, вихідні факти, вичитування, гарнітура, гладкий набір, графа, дайджест, подвійна лінійка, декоративний шрифт, диктофон, дружній шарж, тижневик, жанр, заставка, зірочка (астерикс), видання, видавець, канцеляризми, колонка, колонтитул, колонцифра, комікс, коментатор, комюніке, композиція, контекст, коректор, кореспондент, новий рядок, «летючка», лист, макет, багато-і малотиражки, огляд преси, «відкриття», «відліт», відступ, офіціоз, період, періодика, плагіат, підвал, смуга, поправка, післямова, постскрипtum, прес-конференція, пресреліз, прес-центр, публіцистика, розгортка, розворот, рамка, редактор, редакція, редколегія, репортаж, репортер, рецензія, роздрібне видання, рубрика, сигнальний примірник, ЗМІ, власкор, знімок з місця події, спецвипуск, спецкор, посилання, стаття, текстівка, тематична добірка, технічний редактор, тираж, «прапор», формат, хроніка, цільова смуга, горище, шапка, Шпігель та ін.

Практична частина. Виконання завдань на відтворення понять.

4. Жанри журналістики (16 год.)

Теоретична частина. Аналітичні жанри. Кореспонденція. Найважливіші риси. Типи. Характерні ознаки. Стаття. Відмінність між кореспонденцією і статтею. Різновиди статей.

Практична частина. Рольова гра «Підготовка статті».

Теоретична частина. Рецензія як твір літературно-мистецької та наукової критики.

Практична частина. Написання рецензії на твір, реферат, шкільний спектакль тощо.

Теоретична частина. Художньо-публіцистичні жанри. Нарис. Різновиди нарисів.

Практична частина. Написання нарису «Мій найкращий друг», «Один день з мого життя» тощо.

Теоретична частина. Есе. Публіцистичний стиль жанру.

Практична частина. Написання есе.

5. Медіакультура (20 год.)

Теоретична частина. Медіаграмотність: 5 основних законів. Кіберкультура. Інтернет як засіб масової інформації. Групи за інтересами в кіберпросторі. Кібербулінг. Саморегуляція медіасприймання. Критичне мислення в мистецтві мережевого онлайнового діалогу. Технології інформаційно-психологічного впливу.

Практична частина. Тренінг розумного онлайнового спілкування. Тренінг «Розпізнавання маніпуляцій у повсякденному житті». Тренінг «Сучасні засоби масової інформації в моєму житті». Заняття зі створення медіаконтенту для цільової аудиторії.

6. Літературна критика (20 год.)

Теоретична частина. Авторський погляд. Тенденції розвитку літератури ХХІ століття, сучасність твору. Авторські стильові особливості. Аналіз на прикладах особистих творів, творчості місцевих літераторів та світових майстрів.

Практична частина. Створення критичного відгуку щодо авторських оповідань та віршів.

7. Спілкування як феномен психології (18 год.)

Теоретична частина. Особистість у контексті спілкування; перешкоди на шляху спілкування. Міжособові конфлікти та засоби їх вирішення. Місце особи в групі та її роль.

Практична частина. Тренінг «Спілкування - ключ до успіху».

8. Майстерня слова (30 год.)

Теоретична частина. Лексика, фразеологія, орфоепія, пунктуація.

Практична частина. Написання диктантів, виконання вправ, робота з розвитку зв'язного мовлення, опрацювання тестів до ЗНО.

9. Ведення блогу гуртка (26 год.)

Практична частина. Систематичне висвітлення актуальних новин, інформації в інтернет-блозі.

10. Випуск газети гуртка (16 год.)

Практична частина. Планування номера: зміст, структура, розподіл завдань між членами колективу, обговорення методів і засобів їх виконання; аналіз і набір матеріалів; редагування матеріалів; створення макетів сторінок газети; верстка газети; друк тиражу.

11. Випуск збірки з критичними статтями вихованців (22 год.)

Практична частина. Написання, редагування творів, створення макету збірки, верстка, друк тиражу.

12. Підсумкове заняття (2 год.)

Теоретична частина. Проведення діагностики вихованців. Підведення підсумків за рік навчання.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- основні етапи редакційно-видавничого процесу;
- послідовність дій при підготовці матеріалу;
- жанри журналістики; методи і прийоми, що застосовуються при створенні матеріалів різних жанрів;
- основні прийоми роботи з текстом;
- основні поняття та терміни газетної справи;
- поняття медіакультури, кібербулінгу;
- постійні і службові елементи оформлення газети;
- групи шрифтів, засоби виділення матеріалів у газеті, елементи дизайну;
- різновиди верстки тексту та ілюстрацій;
- особливості роботи в програмі Word.

Вихованці мають вміти:

- працювати з інформаційними джерелами;
- інтерпретувати інформацію відповідно до поставленого завдання;
- створювати критичні відгуки щодо авторських оповідань та віршів;
- виявляти типові структурні помилки в текстах;
- аналізувати графічний матеріал і визначати параметри його зовнішньої форми, що відповідають необхідному типу видання;
- виділяти елементи архітекτονіки друкованих видань;
- розташовувати елементи на титулі і внутрішніх сторінках;
- художньо і технічно редагувати видання.

Вихованці мають набути досвід:

- виразного читання художніх творів;
- практичного написання статей;
- випуску газети;
- ведення інтернет-блогу.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ РОБОТИ ГУРТКА

Прилади, обладнання		Кількість, шт.
1	Персональні комп'ютери зі встановленим програмним забезпеченням (програми: «Word», «Photoshop») та виходом в мережу Інтернет	10
2	Цифровий фотоапарат	1
3	Цифровий диктофон	1
4	Кольоровий принтер	1
5	Робочі зошити	12 шт.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блинова Н. Редакційно-видавнича та комп'ютерна підготовка періодичних видань: Курс лекцій. – Д.: РВВ ДНУ, 2007. – С. 20-21, 112-114.
2. Буше Жан-Домінік. Репортаж у друкованій пресі: Пер. з франц. – К.: 2003. – 104 с.
3. Валуєнко Б. Зовнішнє оформлення друкованих видань: Способи композиційного зв'язку шрифту і зображення // Друкарство. – 1999. – № 3. – С. 12-13.
4. Гадалко А. Задачи и упражнения по развитию творческой фантазии учащихся. - М.: Просвещение, 1985. – 246 с
5. Гиппиус С. Гимнастика чувств. Тренинг творческой техники. - Л.-М.: Искусство, 1967. – 295 с.
6. ДСТУ 3018-95. Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення. – К: Держстандарт України, 1995. – 21 с.
7. Дубина Н. Композиция газетной полосы // КомпьюАрт. – 2006. – №3. – С. 18–26.
8. Дубина Н. Композиция газетной полосы // КомпьюАрт. – 2006. – №4. – С. 15–23.
9. Дубина Н. Художественное конструирование печатных изданий // КомпьюАрт. – 2002. - №10. – С. 18–29.
10. Дубина Н. Художественное конструирование печатных изданий // КомпьюАрт. – 2003. - №2. – С. 22–35.
11. Дубина Н. Цвет в графическом оформлении книги // КомпьюАрт. – 2003. – №4. – С. 23-35.
12. Засорина Т., Федосова Н. Профессия - журналист. - Ростов н/Д: Феникс, 1999. – 320 с.
13. Иванов В. Техніка оформлення газети: Курс лекцій: Навч. посібник для студ. фак. журналістики. – К.: Знання, 2000. – 222 с.
14. Иванова К. Копирайтинг: секреты составления рекламных и PR-текстов. – СПб.: Питер, 2005. – 144 с.
15. Как добиться инициативы: сделать её обыденной // Малькольм Ф. Мэллет, Справочник для журналистов стран Центральной и Восточной Европы. – М., 1993 // <http://journalism.narod.ru/pressa/0011.html>.
16. Копилов М. Видавничий дизайн. Композиція і золоте січення // Палітра друку. – №2. – 2004. – С. 59–61.
17. Кнабе Г. Энциклопедия дизайнера печатной продукции. – М.; СПб.; К.: Диалектика, 2006. – 736 с.
18. Крайнікова Т. Коректура: Підручник для студ. вузів – К.: Наша культура і наука, 2005. – 252 с.
19. Лаптева И. Использование цвета в периодических изданиях. КомпьюАрт. – 2001. – №8. – С. 22-36.

20. Мастер-класс с Александром Рожковым. Урок 1. Что такое «аналитическая журналистика», ее место и роль в современных СМИ // <http://www.ca-oasis.info/analitic/?p=4&id=4>.
21. Москаленко А. Вступ до журналістики.- К.: Школяр, 1997. – 298 с.
22. Никитин Б. Ступеньки творчества (или развивающие игры). - М.: Знание, 1976. – 96 с.
23. Оформление газеты: Модель, набор, монтаж, печать / Сост. А. А. Андреева. – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1991. – Вып. 2. – 32 с.
24. Подготовка материала: ремесло и процесс // Малькольм Ф. Мэллет, Справочник для журналистов стран Центральной и Восточной Европы. – М., 1993 // <http://journalism.narod.ru/prensa/0002.html>.
25. Репортаж: с чего начинается журналистика // Малькольм Ф. Мэллет, Справочник для журналистов стран Центральной и Восточной Европы. – М., 1993 // <http://journalism.narod.ru/prensa/0001.html>.
26. Різун В. Літературне редагування. – К.: Либідь, 1996. – 226 с.
27. Скоробогатык В. Гармоничная композиция – это упорядоченное пространство. Об эстетических принципах выразительных построений // Журналистика и медиарынок. – 2004. - №10. – С. 15–19.
28. Солнцева Т. Вторая древнейшая, или Как стать акулой пера / Т. В. Солнцева. – Ростов н/Д. : Феникс, 2006. – С. 3-12.
29. Табашников И. Газета и дизайн. — Тюмень, 1994. — С. 24-55.
30. Тертычный А. Жанры периодической печати: Учебное пособие для студентов вузов / А. А. Тертычный. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: Аспект Пресс, 2006. – С. 85-88, 100-107, 179-194, 212-221, 249-273.
31. Техніка інтерв'ю. – К., 2006. – 144 с.
32. Техніка репортажу. – К., 2003. – 64 с.
33. Феличи Д. Типографика: шрифт, верстка, дизайн / Пер. с англ. и коммент. С. Пономаренко. – СПб.: БХВ – Петербург, 2005. – 470 с.
34. Шевченко В. Элементы оформления сучасного газетного видання // Наукові записки Ін-ту журналістики. – К., 2000. – Т.1. – С. 88-95.